



COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 10.06.2002
COM(2002) 287 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

**over de voor de periode 1996-2000 bereikte resultaten van de uitvoering
van Aanbeveling 98/480/EG van de Commissie van 22 juli 1998
voor goede milieupraktijken op het gebied van huishoudelijke wasmiddelen**

.

VERSLAG VAN DE COMMISSIE

**over de voor de periode 1996-2000 bereikte resultaten van de uitvoering
van Aanbeveling 98/480/EG van de Commissie van 22 juli 1998
voor goede milieupraktijken op het gebied van huishoudelijke wasmiddelen**

1. INLEIDING

- 1.1. Sinds het begin van de jaren zeventig voert de Gemeenschap een beleid voor de wasmiddelensector dat gericht is op het oplossen van problemen ten gevolge van oppervlakteschuim in watersystemen. Alle bestaande communautaire wetgeving ¹ is dan ook hoofdzakelijk bedoeld om milieuproblemen, zoals schuimvorming in rivieren te reduceren en is gebaseerd op tests op de biologische afbreekbaarheid.
- 1.2. De huidige wetgeving inzake wasmiddelen biedt een stevige grondslag voor de interne markt en heeft tot een relatief hoge mate van milieubescherming geleid. Oppervlakteactieve stoffen die als primair biologisch afbreekbare bestanddelen worden gerangschikt, verliezen hun oppervlakteactieve eigenschappen betrekkelijk snel. In het algemeen zijn zij minder toxisch dan andere oppervlakteactieve chemicaliën. Regelgevingseisen inzake de primaire biologische afbreekbaarheid van oppervlakteactieve stoffen hebben niet alleen het probleem van de schuimvorming opgelost, maar hebben ook gezorgd voor een omvattend mechanisme om biologisch niet-afbreekbare oppervlakteactieve chemicaliën uit te bannen.
- 1.3. Sinds de jaren zeventig hebben zich echter in de productietechnologie van wasmiddelen en oppervlakteactieve stoffen grote veranderingen voorgedaan. De oude productietechnologie voor wasmiddelen berustte op de sproeitorentechnologie die het product strenge voorwaarden oplegde, zodat slechts een beperkt aantal soorten oppervlakteactieve stoffen kon worden gebruikt. De nieuwe productietechnologieën voor wasmiddelen maken een meer geconcentreerd product en de aanwending van meer soorten chemicaliën mogelijk. Sommige van deze nieuwe oppervlakteactieve chemicaliën kunnen niet naar behoren worden getest met de in de bestaande richtlijnen voor wasmiddelen vastgelegde testmethoden.
- 1.4. Voorts is de wasmiddelenwetgeving aangevuld met vrijwillige maatregelen, zoals de Aanbeveling van de Commissie inzake de etikettering van detergenten en reinigingsmiddelen ², en de Aanbeveling van de Commissie voor goede milieupraktijken op het gebied van huishoudelijke wasmiddelen ³.

¹ Richtlijn 73/404/EEG van de Raad, PB L 347 van 17.12.1973, blz. 51.

Richtlijn 73/405/EEG van de Raad, PB L 347 van 17.12.1973, blz. 53.

Richtlijn 82/242/EEG van de Raad, PB L 109 van 22.4.1982, blz. 1.

Richtlijn 82/243/EEG van de Raad, PB L 109 van 22.4.1982, blz. 18.

Richtlijn 86/94/EEG van de Raad, PB L 80 van 25.3.1986, blz. 51.

² Aanbeveling 89/542/EEG van de Commissie, PB L 291 van 10.10.1989.

³ Aanbeveling 98/480/EG van de Commissie, PB L 215 van 1.8.1998.

2. DE UITVOERING VAN AANBEVELING 98/480/EG VAN DE COMMISSIE VAN 22 JULI 1998

- 2.1. In Aanbeveling 98/480/EG van de Commissie van 22 juli 1998 voor goede milieupraktijken op het gebied van huishoudelijke wasmiddelen werden voor het eerst op communautair niveau milieuconvenanten aanbevolen om de industrie bij de uitvoering van de in de aanbeveling beoogde maatregelen te helpen. De aanbeveling houdt rekening met de resoluties van de Raad en het Europees Parlement van 17 juli 1997 en van 7 oktober 1997 over milieuconvenanten, waarin het belang wordt erkend van vrijwillige overeenkomsten als waardevol instrument om de eigen verantwoordelijkheden van de industrie optimaal aan te wenden ⁴.
- 2.2. De aanbeveling noemt de volgende vijf tegen eind 2001 te verwezenlijken doelstellingen met als uitgangspunt de in 1996 in de vijftien EU-lidstaten bestaande situatie:
- een vermindering van 5 % in energieverbruik per wascyclus voor de productgroep (kWh/wasbeurt); uitgangswaarde: 1,04 kWh;
 - een vermindering van 10 gewichtsprocenten van de per hoofd verbruikte huishoudelijke wasmiddelen (kg/hoofd); uitgangswaarde: 9,94 kg;
 - een vermindering van 10 gewichtsprocenten van de primaire en secundaire verpakkingsmaterialen van de per hoofd verbruikte productgroep (kg/hoofd); uitgangswaarde: 0,71 kg;
 - een vermindering van 10 gewichtsprocenten van de per hoofd verbruikte biologisch slecht afbreekbare organische bestanddelen (kg/hoofd); uitgangswaarde: 0,32 kg;
 - de consument informatie verstrekken over mogelijkheden om de wasmiddelen beter te benutten.
- 2.3. De AISE ⁵ heeft zich ertoe verbonden initiatieven te nemen om deze doelstellingen te verwezenlijken. Hiertoe heeft zij een gedragscode voor goede milieupraktijken voor huishoudelijke wasmiddelen opgesteld (hierna “de code” genoemd) die in achttien landen ⁶ moet worden toegepast, namelijk in de vijftien EU-lidstaten en in IJsland, Noorwegen en Zwitserland.

⁴ Resolutie van de Raad en het Europees Parlement van 17.7.1997, PB C 286 van 22.9.1997, blz. 254.

⁵ Resolutie van de Raad en het Europees Parlement van 7.10.1997, PB C 321 van 22.10.1997, blz. 6.

⁵ AISE (Association internationale de la savonnerie, de la détergence et des produits d'entretien) is de officiële organisatie die de belangen van de sector zeep, was- en onderhoudsmiddelen binnen Europa en tegenover andere internationale organisaties behartigt. De bij AISE aangesloten leden en nationale verenigingen bevinden zich in 28 landen (voornamelijk in Europa); als lid aangesloten zijn bedrijven die producten van bovengenoemde categorieën lokaal op de markt brengen. De AISE vertegenwoordigt meer dan 90 % van de was- en reinigingsmiddelensector in de Gemeenschap.

⁶ Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Luxemburg, Portugal, Spanje, Zweden, Nederland en het Verenigd Koninkrijk als lidstaten van de Europese Unie, evenals IJsland, Noorwegen en Zwitserland.

2.4. Met de toepassing van de code is in het najaar van 1997 in Denemarken en Zweden als proefproject begonnen. Als gevolg van de positieve resultaten die met dit proefproject werden behaald en van de bekrachtiging ervan door de Europese Commissie in een aanbeveling in juli 1998, zijn de overige deelnemende landen medio 1998/begin 1999 begonnen met de toepassing van de code en deze ontwikkeling is nog steeds aan de gang.

2.5. De verbintenissen en doelstellingen in de AISE-code berusten op risico- en levenscyclusanalyses. Met de code stemmen de fabrikanten ermee in de consumenten te voorzien van relevante gebruiksinformatie door aanwijzingen te geven over hoe zij op een voor het milieu verantwoorde wijze kunnen wassen.

AISE- en enkele niet-AISE-leden die huishoudelijke wasmiddelen binnen de Europese Gemeenschap en de Europese Economische Ruimte verkopen, in de handel brengen of produceren, hebben zich er dan ook toe verbonden deze aanbeveling, in samenwerking met nationale verenigingen, na te leven en over de voortgang inzake verbruik, verpakkingen en biologisch slecht afbreekbare bestanddelen ten minste om de twee jaar te rapporteren en over het energieverbruik op het einde van de periode van vijf jaar te rapporteren, wat betekent dat cijfers voor 2001 ter vergelijking met de referentiecijfers uit 1996 zullen worden gemeld.

2.6. Opgemerkt zij dat de lidstaten ermee hebben ingestemd mee te werken aan de uitvoering van deze aanbeveling van de Commissie en dat alle belanghebbenden belangstelling hebben getoond voor de verwezenlijking van de in bovengenoemde aanbeveling genoemde doelstellingen, met name:

- wassen bij lagere temperaturen, teneinde het energieverbruik en daarmee de CO₂-uitstoot te verminderen;
- verminderen van het verbruik van wasmiddelen en de verpakking ervan, teneinde het algemene milieu-effect van wasmiddelen te reduceren;
- verminderen van de concentratie biologisch slecht afbreekbare bestanddelen in wasmiddelen, teneinde het effect van wasmiddelen op het milieu te reduceren.

3. TUSSENTIJDSE RESULTATEN VAN DE UITVOERING VAN AANBEVELING 98/480/EG

3.1. Overeenkomstig artikel 7 van de aanbeveling heeft de AISE een externe organisatie geselecteerd voor het verzamelen en verwerken van statistische gegevens. PricewaterhouseCoopers (PwC) werd gekozen om de voortgang voor de doelstellingen inzake verbruik, verpakkingen en biologisch slecht afbreekbare bestanddelen om de twee jaar te toetsen en bovendien in het eindverslag in 2002 over het energieverbruik te rapporteren. Voor de drie bovengenoemde doelstellingen heeft PwC de cijfers voor 1996-1998, zowel op Europees als op nationaal niveau, en een samenvatting van de voornaamste tendensen van 1996 tot 1998 gepresenteerd in een eerste tussentijds verslag⁷.

⁷ AISE Code of Good Environmental Practice, Progress report to the European Commission 1997-1998.

- 3.2. PwC heeft nu een tweede verslag over de periode 1999-2000 opgesteld. Beide verslagen hebben een soortgelijke structuur en beschrijven de gegevens-verzamelmethode, controleprocedures, planning en beheer. Energiegegevens, die in het referentieverslag zijn gemeld en die in 2002 opnieuw moeten worden gemeld, moeten worden verzameld door middel van een marktenquête die zal worden uitgevoerd door het gespecialiseerd bedrijf Taylor Nelson AGB.
- 3.3. De AISE heeft een aanvullend verslag⁸ op het eerste PwC-voortgangsverslag opgesteld. Dit aanvullend verslag was hoofdzakelijk gericht op acties die werden ondernomen door de nationale AISE-verenigingen sedert de goedkeuring van de aanbeveling en de officiële aanvangsdatum ervan in alle lidstaten voor het gehele codeproject, met name op acties betreffende de verstrekking van informatie ter bevordering van het juiste gebruik van huishoudelijke wasmiddelen. De AISE heeft een soortgelijk aanvullend verslag ter aanvulling op het tweede PwC-voortgangsverslag opgesteld.
- 3.4. Nadat de verslagen van PwC en de AISE in oktober 2000 waren ingediend, heeft de Commissie met de lidstaten een werkgroepvergadering georganiseerd om informatie te geven over de in de jaren 1997-1998 geboekte vooruitgang. Er is tevens overleg georganiseerd met andere belanghebbenden zoals de BEUC (Europese Consumentenorganisatie) en het Europees Milieubureau, die ook commentaar hebben geleverd. De verslagen werden eveneens ingediend bij het Consumentencomité voor advies over de stand van de uitvoering van de aanbeveling.
- 3.5. De belangrijkste conclusies van deze organisaties voor de verslagperiode 1996-1998 waren dat, voor de vier doelstellingen die aan een tussentijdse evaluatie moeten worden onderworpen, er twee volledig zijn bereikt, namelijk de vermindering van biologisch slecht afbreekbare bestanddelen en de verstrekking van informatie aan de consument, maar dat uit de gegevens voor 1996-1998 bleek dat nog veel moest worden gedaan om het verbruik van wasmiddelen en de hoeveelheid verpakkingsmaterialen te reduceren.
- 3.6. PwC meldt dat voor de periode 1999-2000 het aantal bedrijven dat zich ertoe heeft verbonden de code na te leven, van 154 tot 179 is gestegen, ondanks een aantal fusies in de sector. Gegevens over het verbruik van wasmiddelen, verpakking en biologisch slecht afbreekbare bestanddelen worden gepresenteerd en vergeleken met de gegevens voor de periode 1996-1998.
- 3.7. Het AISE-verslag presenteert dezelfde gegevens als het PwC-verslag en becommentarieert tevens de verbruikstendensen. Daarnaast presenteert het AISE-verslag de media-acties die de AISE in de verslagperiode 1999-2000 ter bevordering van duurzaam verbruik heeft opgezet. Het gaat hierbij voornamelijk om de acties in verband met de Washright-campagne die op 5 juni 2000 van start is gegaan en die tot doel heeft het verbruik van energie en wasmiddelen door het juiste gebruik ervan te verminderen. De acties omvatten tv-reclamecampagnes, een gespecialiseerde website en mededelingen op verpakkingen.

⁸ Implementation of the AISE-code in Europe, Complementary report from AISE to the PwC 1997-1998 progress report.

4. VOORUITGANG OP WEG NAAR DE DOELSTELLINGEN IN DE PERIODE 1996-2000

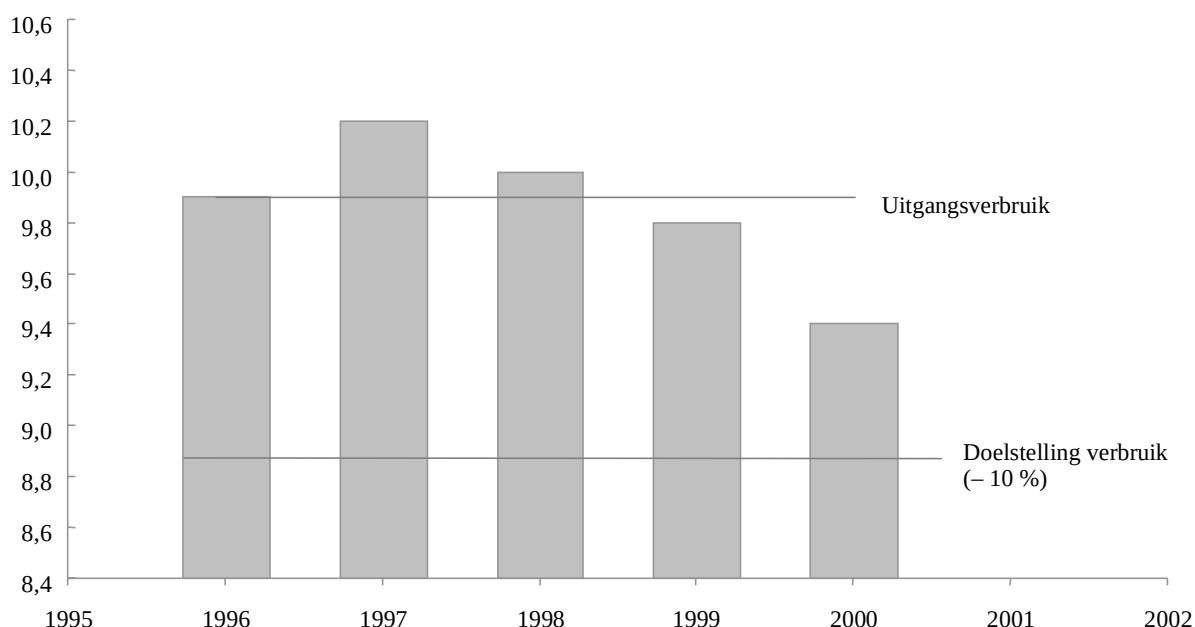
De vooruitgang in de vijftien EU-lidstaten op weg naar de in punt 2.2 beschreven doelstellingen kan als volgt worden gekwantificeerd:

	1996-1998	1999-2000	DOELSTELLING VOOR 2001
Wasmiddelenverbruik	+ 2,2 %	– 4,6 %	– 10,0 %
Verbruik van verpakkingsmaterialen	– 6,8 %	– 5,9 %	– 10,0 %
Verbruik van biologisch slecht afbreekbare bestanddelen	– 13,1 %	– 14,5 %	– 10,0 %

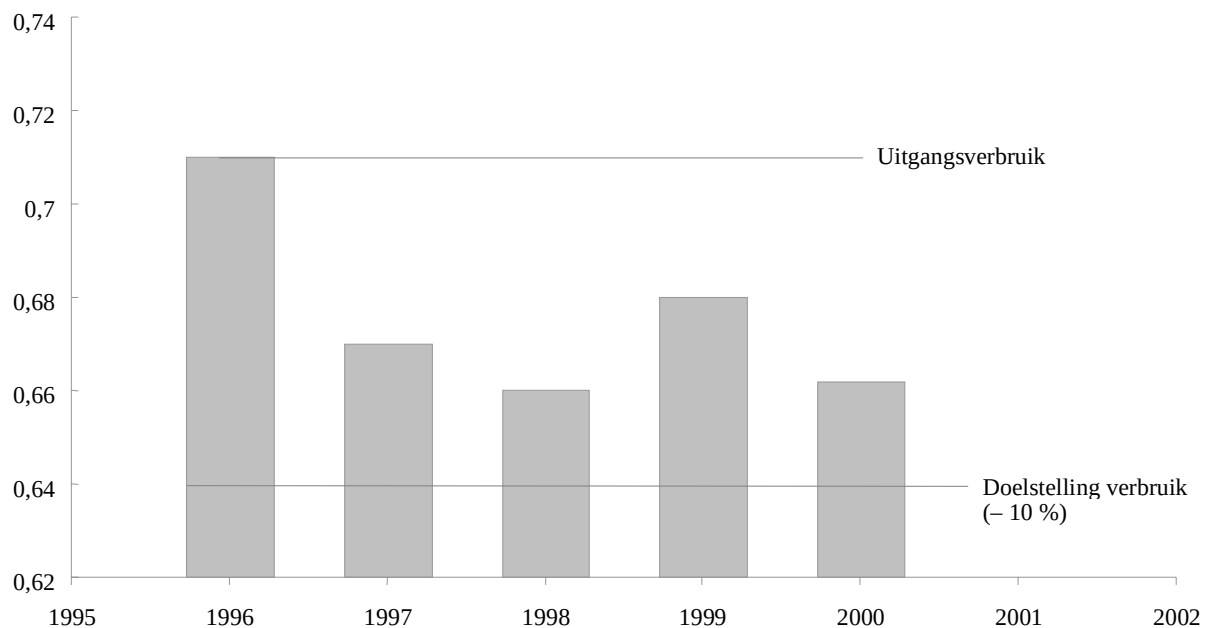
Passende informatie voor de consument wordt nu op de verpakking van het wasmiddel gedrukt. De doelstelling voor biologisch slecht afbreekbare bestanddelen was op het einde van de verslagperiode 1996-1998 al bereikt en de dalende tendens heeft zich sindsdien voortgezet. Uit de gegevens in de bovenstaande tabel blijkt dat hoewel de voorheen stijgende tendens in het wasmiddelenverbruik is omgeslagen in een sterk dalende tendens, de doelstelling op het gebied van verbruik nog niet half is bereikt. Met het verbruik van verpakkingsmaterialen is tijdens de verslagperiode geen verdere vooruitgang op weg naar de doelstelling geboekt. Gegevens over energieverbruik zullen in het najaar 2002 worden gemeld.

Vooruitgang op weg naar de doelstellingen in de periode 1996-2000

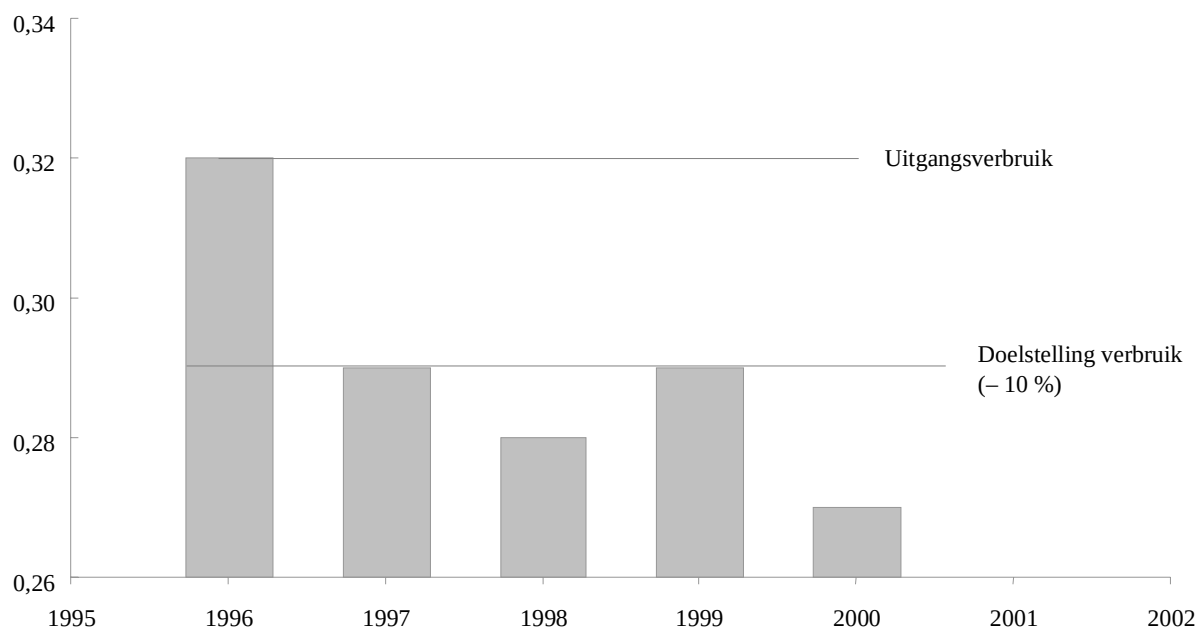
Wasmiddelenverbruik
(kg per hoofd per jaar)



Verbruik verpakkingsmaterialen
(kg per hoofd per jaar)



Verbruik biologisch slecht afbreekbare organische bestanddelen
(kg per hoofd per jaar)



5. PLANNEN VAN DE AISE OM DE DOELSTELLINGEN VAN DE AANBEVELING TE HALEN

De AISE en de wasmiddelenindustrie zetten zich verder in om de doelstellingen uit de aanbeveling te verwezenlijken. Uit de tendensen voor de periode 1996-2000 blijkt dat deze taak een uitdaging vormt. Bedrijven die zich tot de code hebben verbonden, zullen verder inspanningen leveren bij het ontwikkelen en in de handel brengen van producten, productvormen en verpakkingen die tot deze doelstellingen bijdragen. Ook zullen zij voortbouwen op de reeds geleverde inspanningen op het gebied van informatie aan de consument om een duurzamer verbruik van deze producten te bevorderen. De medio 2000 in heel Europa gevoerde Washright-campagne was erop gericht het wassen bij lagere temperaturen aan te moedigen om tot de verwezenlijking van de doelstelling inzake het energieverbruik bij te dragen. De AISE werkt steeds nauwer samen met de CECED, de Europese Vereniging van fabrikanten van elektrische huishoudapparaten, bij activiteiten op het gebied van het gebruik van wasmachines.

6. EINDVERSLAG

Door middel van dit verslag verstrekt de Commissie overeenkomstig artikel 9 informatie over de tussentijdse resultaten die bij de uitvoering van Aanbeveling 98/480/EG, zijn bereikt. De Commissie zal eind 2002, nadat zij het PwC-eindverslag in het najaar 2002 heeft ontvangen en met de lidstaten, de AISE en het Consumentencomité overleg heeft gevoerd, een eindverslag over de stand van de uitvoering van Aanbeveling 98/480/EG opstellen.

Referentiedocumenten

Alle in dit verslag genoemde documenten, alsmede enkele andere die bij de voorbereiding ervan zijn geraadpleegd, kunnen worden ingezien op de website van de Commissie:

<http://europa.eu.int/comm/enterprise/chemicals/detergents/index.htm>

Het betreft onder andere de volgende documenten:

1. *AISE Code of Good Environmental Practice: Progress report to the European Commission, 1997-1998*, PricewaterhouseCoopers, 1999;
2. *Implementation of the AISE Code in Europe: Complementary report from AISE to the PwCs 1997-1998 Progress Report*, AISE, 1999;
3. *AISE Code of Good Environmental Practice: Progress report to the European Commission, 1999-2000*, PricewaterhouseCoopers, oktober 2001;
4. *Implementation of the AISE Code of Good Environmental Practice for household laundry detergents in Europe: AISE 1999-2000 Progress Report*, AISE, november 2001;
5. Door de AISE opgestelde nota over de lancering medio 2000 van de Europese Washright-televisiecampagne voor het optimale gebruik van huishoudelijke wasmiddelen;
6. Vragen van het Europees Milieubureau over de AISE-gedragscode voor goede milieupraktijken;
7. Antwoorden van de AISE op de vragen van het Europees Milieubureau over de AISE-gedragscode voor goede milieupraktijken.

Voorts is bij het opstellen van dit verslag rekening gehouden met de volgende verslagen en commentaren:

- *Changes in household detergents*, verslag van de Svenska Naturskyddsföreningen (Zweedse vereniging voor milieubescherming);
- *What effect has the eco-labelling of household detergents had on sewage treatment plants?*, verslag van de Svenska Naturskyddsföreningen;
- *Laundry detergents and sewage treatment*, verslag van de Polski Klub Ekologiczny over de situatie in Polen, alsmede enkele mogelijke oplossingen met betrekking tot wasmiddelen voor textielproducten en wasafvalwater;
- Commentaar van de Svenska Naturskyddsföreningen op de AISE-gedragscode.